

Po vstupu České republiky do Evropské unie začalo na území České republiky platit komunitární soutěžní právo, které je bezprostředně závazné a přímo aplikovatelné. Komunitární soutěžní právo se sice vztahuje pouze na jednání soutěžitelů s komunitárním prvkem a regulace vztahů na vnitrostátních trzích je ponechána v pravomoci národních soutěžních úřadů, nicméně národní právo musí být založeno na stejných principech jako komunitární právo a koexistovat s komunitárním právem takovým způsobem, aby byla zajištěna jeho efektivní aplikace.

Tématem mé rigorózní práce je kontrola koncentrací v právu Evropského společenství a v soutěžním právu České republiky ve světle reformy, kterou přineslo Nařízení Rady Evropského Společenství č. 139/2004 o kontrole spojování podniků¹ (dále jen „**Nařízení**“), Nařízení Komise č. 802/2004, kterým se provádí Nařízení² (dále jen „**Prováděcí nařízení**“) a související předpisy, jakož i ve světle rozhodovací praxe Evropské komise (dále jen „**Komise**“) a Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže (dále jen „**Úřad**“). Jejím cílem je analyzovat nejdůležitější reformní kroky Nařízení a sledovat, jak se promítly do novel zákona č. 143/2001 Sb. o ochraně hospodářské soutěže (dále jen „**Zákon o ochraně hospodářské soutěže**“ nebo „**Zákon**“), zhodnotit aplikaci Nařízení a Zákona o ochraně hospodářské soutěže v praxi v posledních několika letech. Samozřejmě nebude chybět ani zhodnocení, zda bylo dosaženo deklarovaných cílů.

Jelikož kontrola koncentrací je v právu ES i v právu České republiky velmi rozsáhlé a komplexní téma, soustředím se ve své rigorózní práci především na

¹ Úřední věstník L 24, 29.01.2004, strany 1 - 22

² Úřední věstník L 133, 30.4.2004, strany 88 - 126

její procesněprávní aspekty, tj. na rozdělení pravomocí pro posuzování spojení mezi Úřadem a Komisí, a na řízení před oběma institucemi včetně jejich vyšetřovacích pravomocí a práv zúčastněných a třetích stran.

K výběru tohoto tématu mě vedlo několik důvodů. Soutěžní právo, jak soukromé, tak i veřejné, považuji za jedno z nejzajímavějších a nejkompexnějších právních odvětví, a v současné době se na tuto oblast snažím ve své koncipientické praxi specializovat. Regulace spojování podniků prochází v současné době rychlým vývojem a vyvolává řadu velmi zajímavých otázek. Nové Nařízení je účinné tři roky a nyní se naplno začíná ukazovat, které nové instituty a pravidla jsou v praxi skutečně využívány a které nikoliv, a zda skutečně došlo k zefektivnění a zrychlení systému kontroly koncentrací, což bylo cílem celého reformního procesu. Pro Českou republiku je mimo jiné podstatné, zda byl skutečně vytvořen funkční systém rozdělení případů mezi Komisí a soutěžními institucemi členských států. Nařízením by tak měly být zachyceny nejzávažnější koncentrace s přeshraničními účinky, zatímco soutěžní instituce členských států by měly uplatnit svou pravomoc nad koncentracemi menšího rozsahu nebo s účinky výlučně na jejich vlastních územích.

První kapitola této rigorózní práce obsahuje charakteristiku soutěžního práva ES v oblasti kontroly koncentrací a soutěžního práva České republiky týkajícího se kontroly spojování soutěžitelů. Na začátku této kapitoly se budu věnovat vývoji tohoto oboru práva v EU a v České republice do účinnosti nového Nařízení, tedy do 1.5.2004, a stručně nastíním hlavní body reformy komunitárního práva a jejich promítnutí do soutěžního práva v České republice. V této souvislosti budu analyzovat hlavní příčiny, které spustily celý reformní proces komunitární kontroly koncentrací včetně rozboru tří rozhodnutí Soudu první instance, které přiměly Komisi k reformě mnohem radikálnější, než původně zamýšlela. Přestože se má rigorózní práce bude zabývat především analýzou procesněprávních aspektů kontroly koncentrací, nebyla by kompletní, kdybych

v další části první kapitoly nezahrnula alespoň základní definici koncentrace podle Nařízení a spojení dle Zákona o ochraně hospodářské soutěže a testu, který Komise a Úřad užívají za účelem hodnocení koncentrace z hlediska její slučitelnosti se společným trhem.

V druhé kapitole této rigorózní práce se budu zabývat způsobem, jakým dochází k alokaci případů koncentrací mezi Komisí a národní soutěžní úřady. Systém rozdělení případů mezi Komisí a národními soutěžními úřady podle principu one-stop-shop je narušován několika výjimkami podle zásady, že případy by měly být rozhodovány tou nejpovolanější institucí, a to tak, že na základě individuálních okolností transakce může dojít k postoupení případu mezi Komisí a národními soutěžními úřady. V další části této kapitoly se budu věnovat postupu Úřadu při předávání případů dle relevantních článků Nařízení.

Dále bude následovat nejdůležitější část mé rigorózní práce, a to samotné řízení před Komisí a před Úřadem pro ochranu hospodářské soutěže s důrazem na procesní práva a povinnosti zúčastněných stran a třetích stran v obou fázích řízení i před samotným ohlášením spojení, přípustné důkazní prostředky a posílené pravomoci Komise a Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže při vyšetřování případů a udělování pokut. S procesněprávními aspekty kontroly koncentrací souvisí samozřejmě i organizace specializovaného odboru Komise, tzv. Generálního ředitelství pro hospodářskou soutěž a Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže.